

Inspector is under suspension from 28-2-1980 and a Departmental Enquiry has been ordered.

SRI B. B. SAYANAK.—I pay compliment to the Chief Minister for taking prompt action. But I want to know whether this boy is a Harijan or not. Another point is that there is a primary health centre at Nandagad and the doctor there has not admitted that boy in the health centre. That was why the boy had to go to the Belgaum Civil Hospital.

SRI R. GUNDU RAO.—The question whether he is a Harjan boy does not arise.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ 312 ರ ಕೆಳಗೆ ಶ್ರೀ ಆತ್ಮಾನಂದ ಅವರು ಎತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ ಯವರು ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು 312 ರ ಕೆಳಗೆ ಎತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

MATTER UNDER RULE 312

(i) *re: grievances of the Employees of Karnataka State Khadi Gramodyog and Village Industries.*

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂಥ ನೌಕರರು ಮಾರ್ಚಿ 31 ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ನೌಕರರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತು 2-3 ದಿವಸವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ 31 ವರ್ಷ ಕಳೆದಿದೆ. ನೊಂದಲು ದಿವಸಗತ ಹಳ್ಳೀಕೇರಿಯವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಅಂದಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 31 ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸವಲತ್ತುನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಒಂದೂವರೆವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದೆ. ಇಗ ಆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. 31 ವರ್ಷದಿಂದ ಗುಮಾಸ್ತ ನಾಗಿರುವವನು ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿಯೇ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಆಗಿರುವವನು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಆಗಿಯೇ ಮತ್ತು ಜವಾನನಾಗಿರುವವನು ಜವಾನನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಡ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲ. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಫೈನಲ್‌ನೇ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಮ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ, ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಕುರುಡರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ, ಮಾಸಾತನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 31 ವರ್ಷದಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯದ ಪರಮಾವಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಫೈನಲ್‌ನೇ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ

ವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಂದವರು ಯಾರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಮ್ಮವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸುತ್ತಾಬಂದರು. ಒಂದು ನಿತ್ಯ, ತತ್ತ್ವ ಏನೂ ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದರೆ ಅದೊಂದು ಬಿದೀವರ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.— ಶಾಸ್ತ್ರಾ ಕೂಡ ಅದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.— ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ನಾನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಹಸುಮಯ್ಯನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೂ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ೧೯೭೫ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪೈನಲ್ಯಾಸ್ ಮಾಡುವುದು, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಸೌಲಭ್ಯ. ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ವರಿಸಿ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವನ್-ಗಿರಿಜನಿಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಪೈನಲ್ಯಾಸ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದು. Though there are only 8 to 9 % people belonging to SC/ST, the 18 % reservation has not been followed. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯರ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವನ್‌ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಹರಿದ್ವನ್‌ನ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪೈನಲ್ಯಾಸ್ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಎಂ.ಲೈ.ಶ್ವರಂ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊ.ಫೆಸರ್ ಅರಕೇರಿ ಯವರು ಕೂಡ ಖಾದಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಖಾದಿ ಮಂಡಲಿಯ ನೌಕರರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಕಳೆದ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಘಟನೆ ಮುಖಾಂತರ ಹಲವಾರು ಮನವಿ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ೨೩ ವರ್ಷ ಸಾಲಿದೆ ? ಅವರು ಬಹಳ ಸರಳವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೦-೮೦ ಬೋರ್ಡುಗಳಿವೆ, ಈ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಖಾದಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ? ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸೆ, ಯಾವ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಖಾದಿ ಅಂದರೆ ಅಸಡ್ಡೆ. ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಸೆಡ್ಡೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಪೇಲೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೨೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೬೦೦-೭೦೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಬಾಡ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಯೂನಿಯನ್ ಮಾನತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕಳೆದ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಸಹ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ, ಬೋರ್ಡ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಬಿ.ಎ. ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿ, ಈ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆಯೋ ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಚಿಕ್ಕಬೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ, ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ೨೦೦-೨೫೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಿವೆ, ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಈ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಖಾದಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ನೌಕರರುಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಮಗೂ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದೇ ಅವರ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ಮಿಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಅನಂತರ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಮೂಲ ಭೂತ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕರಾರು ಎತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತಾರ್ಕಿಕವಾದ ಎತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಉಣ್ಣೆ ಮಂಡಲಿ, ತೊಗಲಿನ ಮಂಡಲಿ, ಪಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ತಕರಾರನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಸಮಾಧಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಕರ್ನಾಟಕ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ ಇದೆ. ಆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಹೀಗೆ ಇದ್ದು ಗುಹೆ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೊಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಖಾದಿ ಧರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಖಾದಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸುವಂತ ಸಂಸ್ಥೆ, ನೂಲು ನೇಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬಂದು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ದಿನ ಬಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈ ಗಾಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹವರು ಇನ್ನಿತರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿನಿದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಬ್ಲೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಾಯಂ ಮಾಡುವಂತಹವರನ್ನು ಬಾಯಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಫಾಯಿಗಳು, ಕಾರಮಿನರು ಇವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಯಾವುದೇ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಬಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅರಕೇರಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟಿ ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯ ಇದೆ. ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಪ್ರೌಢರಿ ಏಡೆಡ್ ಸ್ಕೂಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಾತ್ಮ ನಾವು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇವಾನಿಯಮ ಮಾಡಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಾದಿ ಗಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳಿಂ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಗೋಬರ್ ಗಾಸ್. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಟಿ ಸಾಗರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂಜಾನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟಾತ್ಮ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇವಲ ೨೦೦ ಜನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಈ ಬಾದಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ೭೫೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬಂದಿನ ಹಳೆ ಮಸೂರು ಬಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿ ಏನು ಇತ್ತು? ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ನೌಕರರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಂತ ಹವರು. ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇರಿ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಆದಾಗ ಬಂದ ನೌಕರರು ವಿನಿದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ೧೯೫೭ರ ನಂತರ ಈ ಮಂಡಳಿಗೆ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೂ ಬಡ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಈಗ ಅವನ್ನು ಬಂದುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೊಸದಾಗಿ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಬರ್ ಗಾಸ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೭೫೦ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಣಿತರು ೭೦೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಟೆವರರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತವುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದಲೋ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಬಾಯಂ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ೨೫ ಫರ್ಸದಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಬಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೀನಿಯಾ ರಿಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಪೆನ್‌ಷನ್, ವಗೈರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಅದೇರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲಿ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂಜಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ (ಸೂಕ್ತ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಅರಕೇರಿಯವರು ಬಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರವ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ೨೦೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಏನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಚಾರವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿದಂಥ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋದರು. ಆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಭೇರ್‌ಮನ್‌ರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈವರೆಗೂ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಸಲಹೆಗಳುಳ್ಳವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ ನೌಕರರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಮುಖೇನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್‌ನಾಂಡೀಸ್‌(ಭಾರತಿನಗರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿ. ಎಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಹೋ ರೂಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಉಪವಾಸ ಮಂಷ್ಠರದ ಬಂದು ವಿಧಾನವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದೊಂದು ಶೋಷಣೀಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ೬೫೦ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿಂದೋ ಬಂದರು ಅದರ ಈಗ ಸನ್ ಆಫ್ ದಿ ಸಾಯಿಲ್ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಡೆಯಿಂದ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಡಬಲ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಈ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತಾರೋಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಡಬ್ಬಲ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೆಲವು ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲೇ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ವಾಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಳುವಂತವು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಈ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಸಡ್ಡೆ ಇದೆ. ಅದುವಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಮುಖೇನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ(ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ರೂಲ್ ಓರಿದರ ಕೆಳಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜೀ ಅವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಫೋಟೋ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೊರತು ಅವರ ಶತ್ರುವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರತೀಗರಲಿಲ್ಲ ರಿಫ್‌ಫೋಸ್ಪ್ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪೂರ್ವ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪೂರ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಫೋಸ್ಫ್ ಫಿಲ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಫೋಸ್ಫ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ತೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಪರಮನೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಫೋಸ್ಫ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಮನೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಪರಮನೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಸಲಹೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

೨-೨೦ ಪಿ ಎಂ.

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಹೆನ್ರಿಸನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಇದೊಂದೇ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಹೆನ್ರಿಸನ್ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇಂಥವೇ ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ 'ಕಾಂಪ್ರೈಸ್‌ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ' ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅಗ ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಅದುವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರು ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೌಕರರನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಲೇಬರರ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ರೋಲ್ಸ್ ಸಂಯಾಗಿ ಫೈಂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಾಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಷನರವರೂ ಭಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೮-೧೦ ದಿವಸ ಆಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೩ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆ ಕಮಿಷನರವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರನ್ನೂ ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಈದಿವಸ ತಮ್ಮ ನಿರತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೆಂದ್ರಶೀಖರರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಎರವಲು ಬಂದಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ, ಹೆನ್ರಿಸನ್, ಗ್ಯಾಜೆಟಿಯಿಟಿ ಎಲ್ಲರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಲೆಕೋರ್‌ಮೆಂಟ್‌ ರಾಲ್ಫ್‌ನನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ತವರಿಗೆ ಬೇಕುಬೇಕಾದಂತೆ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಅವರಿಗೂ ಹೆನ್ರಿಸನ್, ಗ್ಯಾಜೆಟಿಯಿಟಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕಾಲಿಗಾರರ ಮಂತ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಕಡೆ ಇದೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೨೬೦ ಬದಲಿಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರನ್ನು ಬಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಆದರೂ ೨೬ ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಜೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾಗಿ ಭಾಷಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಆ ನೌಕರರನ್ನು ಬಾಯಂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಲೇಬರ್‌ಮೆಂಟ್‌ಯವರು. ಇದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಕಾಲಿಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ವಿವಾದ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕನಿಷ್ಠ ೨೬೦ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಬಾಯಂ ಮಾಡಿ ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ನೌಲ್‌ಲೈಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು.

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಬೆಟ್ಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ನೌಲ್‌ಲೈಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, the Hon'ble Minister has not considered the specific demand of the employees. Some employees whose services were placed at the disposal of the Khadi Board are getting

pension and gratuity benefits. But employees who are working in the same Board and doing the same work are not getting similiar benefits. This is one of the main demands of the employees. Further, the answer appears to be that there are several Boards and they cannot concede in a broad manner the demands of the Khadi Board. That appears to be the view of the Hon'ble Minister. Therefore, a comprehensive look of all these Boards is necessary before the demand of the Khadi Board is met. The Wool Board and other Boards are governed by the C.C.A. and other rules governing the conduct of service in Vidhana Soudha and elsewhere. This is an admitted fact—this is what I am told. I would like to ask the Hon'ble Minister as to why should they make a distinction between one group of employees of the same Department with the other group of employees. The Cadre and Recruitment rules were framed and sent for approval in 1975 as was admitted by the Hon'ble Minister. I do not want to go into details as to why the former Government did not get through these rules. The Board is in existence since 1957 and they have been urging upon the Government to concede some of the basic demands of the employees. They cannot take shelter under the plea that the previous Government was lethargic. The Hon'ble Minister should make a dead-line about this. When is he going to do it? The Public Services Commission may take its own time. So many people are retiring and they are not getting the benefit legitimately due to them. Let the Hon'ble Minister clarify the above points.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೌಕರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪರಿಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಸನೇಲ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಉತ್ತರ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹಾಪೂ ಸಾಯ ಬಾರದು, ಕೋಲೂ ಮುರಿಯಬಾರದು ಎಂಬಂತೆ. ಅವರ ೧೩ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನೆಂದರೆ, ಅವರ ಯೂನಿಯನ್‌ನ್ನು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು. ಇದು ಕಳೆದ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಕ್ಕೇಡ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಆ ನೌಕರರಿಗೆ ಪೆನ್ಷನ್, ಗ್ರ್ಯಾಚುಯಿಟಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರೇ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೇಡರ್ ಆಂಡ್ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ನಾವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೌಕರರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಅರಕೇರಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ನೀವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಈ ರೀತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿಯವರು ಸುವಾರು ಬಂದೂಕದ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಚೀರೋಮನರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಕೃತ್ ತೆಗೆದು ಸರಿಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದು ಇನ್ನೂ ೧೨ ದಿವಸ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವ ಬದಲು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

(ii) *Water rate for Irrigation Purpose collection of:-*

ಶ್ರೀ ಅತ್ತಾನಂದ (ಮಂಡ್ಯ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬತ್ತ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಳವಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ರೈತ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೭೮ ರವರೆಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೧೧ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಕಬ್ಬಿಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹಾಗೂ ೧೮ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಬ್ಬಿಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೧ ರಿಂದ ೧೮ ತಿಂಗಳ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೩-೧೪ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಕಟಾಪು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮನಗಂಡು ಒಂದು ನಿಕರವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ನೀನಿವಾಸ್ ಎಂ. (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಳದಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ೧೧ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಬ್ಬಿಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಎರಡುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ೧೧ ತಿಂಗಳು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಕಬ್ಬಿಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಈ ಒಂದು ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿ ನೀರಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಆ ಮನವಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಅಭಿನಂದನೆ ಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ೧೧ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಯು ಬೇಕೆಂದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆಯೇ ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅವರು ೧೩-೧೪ ತಿಂಗಳಾಗಿದ್ದರೇನೇ ಅನುಮತಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೧ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಬ್ಬಿಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೧ ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ೧೩-೧೪ನೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿ